

GABIJA - duonos ir namų židinio dievaitė

Ši dievaitė simbolizuoja namų jaukumą. Minima XVI a. raštuose. Iki mūsų dienų Žemaitijoje išliko paprotys kreiptis maldele į Gabiją, vakare užžarščius žarijas ugniakure pelenais bei ant jų nubrėžus „pelenų“ kryžių (užbrauktais galais). Dievybės vardas tikriausiai kilęs iš žodžio „gaubti“. Senojo tikėjimo dievaitės funkcijas perėmė šventoji Agota. Šventai tikima, kad jos vardo dieną, vasario 2-ąją, pašventintas duonos kriaukšlelis gelbsti nuo gaisro, saugo nuo gyvatės kirčio ir kulkos. Mūsų dienomis plinta paprotys šv. Agotos duonos trupinėlių įsidėti į piniginę apsaugai nuo vagių.

